

Broj:

Podgorica, 04.02.2025. godine

Savjet Agencije za zaštitu konkurencije, na osnovu člana 20f stav 1 tačka 5 Zakona o zaštiti konkurencije („Sl. list CG“, br. 44/12, 13/18 i 145/21) člana 14 stav 3 Zakona o kontroli državne pomoći („Sl. list CG“, br. 12/18) i člana 18 Zakona o upravnom postupku („Sl. list CG“, br. 56/14, 20/15, 40/16 i 37/17), u postupku po zahtjevu Ministarstva prosvjete, nauke i inovacija, a na prijedlog VD zamjenika direktora Agencije za zaštitu konkurencije, na sjednici održanoj 04.02.2025. godine donosi

R J E Š E N J E

I Predlogom zakona o naučnoistraživačkoj djelatnosti se ne uređuje neposredna dodjela državne pomoći.

II Ministarstvo prosvjete, nauke i inovacija će biti u obavezi da Agenciji dostavi nacrt akta na osnovu kojeg će shodno članu 11 Predloga zakona biti moguća neposredna dodjela pomoći, odnosno unapređenje naučnoistraživačke djelatnosti.

O B R A Z L O Ž E N J E

Zahtjev

Ministarstvo prosvjete, nauke i inovacija (u daljem tekstu „Ministarstvo“) podnijelo je Zahtjev za davanje mišljenja broj: 04-082/24-2010/4 od 24. decembra 2024. godine, zaveden u Agenciji za zaštitu konkurencije (u daljem tekstu: „Agencija“) pod brojem: 05-082/24-671/1 od 30.12.2024. godine, na Predlog zakona o naučnoistraživačkoj djelatnosti (u daljem tekstu: „Predlog zakona“).

U prilogu inicijalnog akta dostavljeno je i Mišljenje na tekst Predloga zakona o naučnoistraživačkoj djelatnosti od strane Sekretarijata za zakonodavstvo, kao i Predlog zakona o naučnoistraživačkoj djelatnosti.

Odredbom člana 1 Predloga zakona, uređuje se organizacija, uslovi i način finansiranja naučnoistraživačke djelatnosti, obezbjeđivanje kvaliteta i razvoja naučnoistraživačkog rada i druga pitanja od značaja za obavljanje ove djelatnosti. Dalje se u Predlogu navodi da naučnoistraživačka djelatnost podrazumijeva stvaralačku aktivnost na naučnim otkrićima, primjenu i korišćenje rezultata nauke i istraživanja, osposobljavanja naučnika i istraživača za naučnoistraživački rad i usavršavanje naučnika i istraživača. Zakon teži da stvori povoljno okruženje za istraživanje i povezivanje nauke s privredom.

Razlozi za donošenje zakona su u namjeri države da obezbijedi unapređenje i razvoj naučnoistraživačke djelatnosti u Crnoj Gori kroz: institucionalizaciju naučnoistraživačke djelatnosti, podsticanje kvalitetnog istraživanja, obezbjeđivanje finansiranja, razvoj ljudskih resursa u nauci, integraciju u Evropski istraživački prostor, povezivanje nauke i privrede i otvorenost i transparentnost. Krajnji cilj je stvaranje povoljnijeg ambijenta za obavljanje naučnoistraživačke djelatnosti, povećanje razmjene i upotrebe znanja i ideja, povećanje ulaganja u nauku i istraživanje, što doprinosi povećanju konkurentnosti privrede kroz podsticanje istraživanja i inovacija.

Konačno, u obrazloženju Predloga zakona, konstatuje se da donošenje ovog akta predstavlja jedini način

da se sistemski riješe uočeni problemi i stvori povoljnije okruženje za nauku, istraživanje i inovacije, inače ne bi bila omogućena harmonizacija sa EU standardima u oblasti nauke i istraživanja.

Ocjena

Članom 2 Zakona o kontroli državne pomoći (u daljem tekstu: „Zakon“) propisano je da je državna pomoć:

- 1) finansijska pomoć koja se direktno ili indirektno dodjeljuje iz državnog budžeta, odlukom Vlade Crne Gore, budžeta opštine, odlukom nadležnog organa opštine, uključujući fondove Evropske unije i druge javne fondove;
- 2) pomoć koja se dodjeljuje korisnicima koji obavljaju privrednu djelatnost, čime se dovode u povoljniji položaj u odnosu na druge učesnike na tržištu;
- 3) finansijska pomoć koja se ne pruža privrednim društvima pod istim uslovima, ili se pruža selektivno privrednim društvima na osnovu veličine privrednog društva, mjesta poslovanja ili mjesta registracije, ili je namijenjena jednom privrednom društvu;
- 4) pomoć koja ugrožava konkurenciju i utiče na trgovinu između Crne Gore i drugih država suprotno potvrđenim međunarodnim ugovorima.

Da bi se utvrdilo postojanje državne pomoći, neophodno je kumulativno ispunjenje četiri navedena uslova.

Odredbom člana 43 Predloga zakona, definisano je da se naučnoistraživačka djelatnost može finansirati, odnosno sufinansirati iz budžeta države, jedinice lokalne samouprave, sredstava naučnoistraživačkih ustanova, donacija i drugih izvora u skladu sa zakonom kao i kroz nacionalne i međunarodne programe i projekte koji se realizuju u Crnoj Gori. Navedena norma ukazuje da se radi o javnim sredstvima, stoga je prvi uslov postojanja pomoći ispunjen.

Odredbom člana 19 Predloga zakona propisani su uslovi za izdavanje licenci za obavljanje naučnoistraživačkih djelatnosti. Ovom normom se definiše na način da pravo na podnošenje zahtjeva za izdavanje licence imaju pravna lica upisana u Centralni registar privrednih subjekata, kao i organizacione jedinice Univerziteta, bez obzira na to da li imaju svojstvo pravnog lica ili ne. Imajući u vidu navedeno Agencija zaključuje da državna pomoć može biti dodijeljena korisnicima koji obavljaju privrednu djelatnosti.

Dalje, odredbom istog člana propisano je da se moraju ispuniti sledeći uslovi da bi se dobila licenca za obavljanje naučnoistraživačke djelatnosti, odnosno ustanova mora da ima: akt o osnivanju, naučnoistraživački program, kvalifikovano osoblje, odgovarajuću opremu i prostor, finansijska sredstva, relevantnu naučnu dokumentaciju i odgovarajuće higijensko – tehničke uslove. Imajući navedeno u vidu, Predlogom zakona se može dodijeliti pomoć korisnicima koji obavljaju privrednu djelatnost.

Odredbom člana 44 propisuju se poreske olakšice za opremu koja služi za obavljanje naučnoistraživačke djelatnosti, koja se dobija kao donacija iz inostranstva ili se kupuje u inostranstvu, a koja može osloboditi obaveze plaćanja carine i poreza na dodatu vrijednost u skladu sa zakonom, na osnovu mišljenja Ministarstva.

Odredbom člana 11 propisuje se obaveza raspisivanja javnog konkursa za finansiranje, odnosno sufinansiranje naučnoistraživačke djelatnosti. Međutim, u predlogu zakonskog teksta ne postoji odredba koja omogućava neposrednu dodjelu državne pomoći učesnicima na tržištu (definisanim članom 43 Zakona).

Imajući navedeno u vidu, Agencija zaključuje da se Predlogom zakona o naučnoistraživačkoj djelatnosti ne uređuje neposredna dodjela državne pomoći, te da je Ministarstvo prosvjete, nauke i inovacija u obavezi da Agenciji dostavi nacrt akta na osnovu kojeg će shodno članu 11 Predloga zakona biti moguća neposredna dodjela pomoći, odnosno unapređenje naučnoistraživačke djelatnosti.

Uputstvo o pravnoj zaštiti: Protiv ovog rješenja može se pokrenuti upravni spor tužbom kod Upravnog suda Crne Gore, u roku od 20 dana od dana prijema ovog rješenja.

PREDSJEDNIK SAVJETA

Dragan Damjanović

Dostavljeno:

- Ministarstvu prosvjete, nauka i inovacija, Vaka Đurovića bb, 81000 Podgorica, Crna Gora,
- u spise predmeta i
- a/a.